

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Novæ Observationes Et Additiones Ad A. R. P. D. Bartholomæi Gavanti Congreg. Cleric. Regul. S. Pauli ac Sac. Rit. Congregat. Consultoris Commentaria In Rubricas Missalis Et Breviarii Romani

Adjectis Summorum Pontificum & Sac. Rit. Congreg. Decretis usque ad
præsens emanatis

Complectens omnia Gavanti Commentaria in Rubricas Breviarii - Cum
Indicibus Decretorum, Rerum atque Verborum notabilium

Merati, Gaetano Maria

Augustæ Vindellicorum, 1740

VD18 10783695-002

De Vigilia. VII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39775

- tiphona ad Benedictus, & v. Feria occurrentis de Psalt. & Oratione Vigiliæ præterquam in illis Festis majoribus, quæ inferius excipiuntur.
- 2 Si Vigilia occurrat in Dominica, de ea sit Officium in Sabbato, quod non sit impeditum Officio ix. Lection. quia tunc de vigil. sit tantum commemorat. ut dictum est. Excipitur ab hac regula vigilia Nativitatis, & Epiphania Domini, quæ si venerint in Dominica, sit de illis, ut in propriis Rubricis dicitur. Si autem in vigilia occurrat Festum sollemne alicujus loci, vel ex sollemnioribus infra annum, quæ inferius in Rubrica de Commemorationibus numerantur (veluti si in vigilia S. Johannis Baptista venerit Festum Corporis Christi) nihil tunc prorsus, nec commemorat. sit de vigilia, excepta vigilia Epiphania. Idem servetur, quando aliqua vigilia venerit in Adventu, Quadrages. & Quatuor Temporibus; nulla enim in his Feriis de vigilia sit Commemoratio.
- 3 Officium vigil. incipit ad Matutinum, sicut dictum est in superiori Rubrica de Feriis; terminatur autem ad Nonam, quia Vespere sunt de sequenti Festo.
- 4 Officium vigil. totum sit de Feria occurrenti, ut in Psalterio: & tres Lect. leguntur de Homil. in Evangelium vigilia, ut in propriis locis assignatur, cum tribus Responsoriis de Feria occurrenti, ordine in Rubrica de Responsoriis descripto. Dicuntur preces feriales, & Commemorationes communes, aliaque omnia sicut in Feriis Adventus, Quadragesime, & quatuor Temporum: de quibus & de aliis circa ordinandum ejus Officium, habentur inferius propria Rubrica.
- 5 Excipitur ab hoc ordinario vigiliarum, quæ jejunantur, Vigil. Pentecostes, quæ cum tribus nocturnis sub Officio Semidupl. celebratur, ut ibi: & vigil. Nativit. Domini, quæ Nocturno Feriæ excepto, in Laudibus & Horis habet reliquum Officium Duplex. In vigiliis verò Epiph. & Ascensionis, quæ non jejunantur, sit Officium, ut in propriis locis notatur.

Novæ Observationes, & Additiones ad Gavanti

Cap. VII. De Vigilia.

I. Gavant. pag. 21. col. 2. num. 1.-- *Quædam Vigilia &c.*) Hoc nomen Vigiliæ à vigilando derivatur, eo quod primis Ecclesiæ temporibus solent Fideles in præcipuis Festivitatibus noctem in Ecclesia Divinis Laudibus consecrare; de qua re testatur Augustinus in Psalm. 85. dicens: *Si modo pugnamus contra nos, quamvis geramus domum somni carnem istam, & evigilamus in his luminaribus, & Sollemnitatis ista (Sancti Cypriani) dat nobis animum vigilandi, dies illa (æterna scilicet) quales nobis Vigiliis dabit?* Minutius etiam Felix, necnon Sanctus Cyprianus, Pruden-

tius, Concilium Laodicenum, Hieronymus, atque alii harum Vigiliarum mentionem faciunt, allegati præsertim à Johanne Grancolas *Comment. Hist. in Breviar. lib. 1. cap. 20.* & à Petro Anellio Perfico in *tract. de Offic. Eccles. dub. 2. §. 1.* & à Martene in *tract. de antiqua Ecclesiæ disciplina cap. 7. ubi num. 3.* postquam numeris præcedentibus multos antiquos Patres, & Auctores de hac antiqua Ecclesiæ disciplina agentes recensuit, ait, non esse existimandum, hæc fuisse primorum dumtaxat Christianorum exercitia, cum calens Servatoris nostri sanguis ipsos ad omnia

nia pietatis opera excitaret; nam idem subsecutus sæculis fervor extitit, eadem disciplina in Cathedralibus præsertim Ecclesiis, immò & in aliquibus Parochialibus. Et equidem inter Capitula, quæ incunte sæculo IX. A hito, Basileensis Episcopus, suæ Diocesis Presbyteris dedit, c. 24. statuit, ut Horas Canonicas tam nocturnas, quàm diurnas nullatenus prætermittant. Uvala, qui circa annum 877. Antisiodorensis rexit Ecclesiam, non solum nocturno Officio ipse minime deerat, sed & absentes nominatim requirebat Fratres puerosque; ut legitur in Historia Episcoporum Antisiodorensium cap. 39. Sæculo X. RATHERIUS, Veronensis Ecclesiæ Præsul, in sua Synodica ad Presbyteros Epist. eis præscribebat, ut omni nocte ad nocturnos surgerent. Alias Idem Martene ibi adduoit Historias, quibus ostendit, usque ad sæculum XV. viguisse hanc disciplinam Vigiliarum nocturnarum, præsertim in aliquibus Ecclesiis Cathedralibus.

Hujusmodi Vigiliæ nocturnæ præcesserunt etiam legem Evangelicam, tum apud Ethnicos, tum apud Judæos, qui duodecim horas noctis artificialis dividere solebant in quatuor partes æquales inter se; inæquales verò in se, id est, longiores, vel breviores, juxta noctium longitudinem, vel brevitatem; nam in æstate erant breviores, in hyeme verò longiores, quorum partes stationes, & Vigiliæ militares dicebantur, & horum quilibet tribus horis constabat. Prima incipiebat ab occasu solis, & terminabat in horam tertiam, & dicebatur *Contricinium*; secunda incipiebat ab hora tertia, & terminabatur in horam sextam, & dicebatur *Intempestum*; Tertia incipiebat ab hora sexta, & terminabatur in nonam, & dicebatur *Gallicinium*; Quarta, quæ propriè dicebatur Vigilia matutina, incipiebat ab hora nona, & terminabatur in duodecimam, id est, usque ad ortum solis, & dicebatur *Ancluarum*. Prædictarum Vigiliarum mentio fit in veteri Testamento. De Prima Vigilia *Threnorum* 2.

vers. 19. lauda in nocte in principio Vigiliarum. De Tertia *Judicum* 7. *vers. 19. Incipientibus Vigiliis noctis media.* De Quarta, *Exodi* 14. *vers. 24. Jamque advenerat Vigilia matutina.* In Testamento pariter novo multis in locis earundem Vigiliarum habetur expressa mentio; *Luc. 2. vers. 8. Pastores erant in Regione eadem vigilantes, & custodientes Vigiliis noctis.* Sanctus Matthæus *cap. 14. vers. 25.* de Christo loquens ait: *Quarta autem Vigilia noctis venit ad eos ambulans super mare, & idem Christus Dominus Marci* 13. *vers. 35.* dixit: *Vigilate ergo, nescitis enim, quando Dominus domus veniat, serò, an media nocte, an Galli cantu, an manè.* Quod hic dixit serò, intelligit primam Vigiliam noctis; Quod hic dixit media nocte, an Galli cantu, *Luc. 12. vers. 38.* dixit: *si venerit in secunda Vigilia, & si in tertia vigilia venerit.* Et quod hic dixit manè, Sanctus Matthæus supra, *quarta vigilia noctis.* En igitur antiquissimum Vigiliarum nocturnarum usum, à quibus hodiernæ nostræ Vigiliæ nomen desumpserunt. Ethnicos quoque nocturnas Vigilias celebrasse in honorem Deorum, ostendit Card. Bona *Divina Psalmodyæ cap. 4.* Christianorum Vigiliæ in desuetudinem abierunt, populorum potiùs negligentia, ac oscitantia, quàm Bonifacii I. *De veto*, quod nullum extat; aut *Can. 5.* Concilii Antisiodorensis, quo Vigiliæ quidem anili superstitione inductæ in privatis ædibus ad honorem quorundam Sanctorum tantummodo vetitæ fuerunt, non verò Vigiliæ illæ, quæ ex antiquo Ritu fieri consueverant.

Scio; Polidorum Virgilium *de Invent. Rer. lib. 6. cap. 4.* tradidisse, quòd nocturna Sacra semper fuerint damnata ob periculum impudicitæ. Verùm hic error, ut egregie ait citatus Bona, tam supinus est, ut exhibitari potiùs debeat, quàm confutari. Quod enim frequentius exercitium, quæ magis vulgata pietas præsertim in primis Christi cultoribus, quàm sacræ pernoctationes, & pervigilia, ad quæ passim utriusque sexus Fideles in Ec-

clesia convenisse Sancti Patres, quos mox adduximus, commemorant? Immo cum saeculo quarto Vigilantius hujusmodi Vigiliis temerario ausu improbaret, acerrime confutatus est ab Hieronymo, à quo per jocum dicitur Dormitantius. Vide etiam, quae super hac eadem materia observavimus in superiori Tomo *par. 4. Tit. XIII. n. 1.*

Abolitis praedicta ratione universaliter Christianorum Vigiliis, adhuc tamen in aliquibus insignioribus Ecclesiis, ante aliquod Festum sollempne pie, ac laudabiliter observantur, sic in Ecclesia Aurelianensi in nocte Inventionis Sanctae Crucis, testante Guyeto *lib. 1. cap. 17.* nec non in Ecclesia Cenomanensi in nocte S. Juliani, & in Ecclesia S. Martini Turonensis in nocte Festi transitus ejusdem S. Denique per universam Ecclesiam in nocte Nativitatis Domini. Remanet pariter Vigiliarum nomen ad significandum jejunium, quod sive jure scripto, sive jure tradito, aut generali consuetudine servatur pridie Festorum sollempniorum. Jure quidem scripto in Pervigiis Nativitatis Domini, Assumptionis B. M. & omnium Apostolorum, praeterquam Philippi, & Jacobi, ac Johannis Evangelistae *cap. ex parte, & cap. de observat. Jejun.* Generali vero consuetudine vim praeccepti habente, sive praeccepto tradito, & non scripto, ut vult Cardenas, & alii Theologi in pervigiis Pentecostes, natiuitate S. Johannis Baptistae, S. Laurentii, & Festivitate omnium Sanctorum.

Praeter has vigiliis duae aliae recensentur in Breviario à jejunio immunes, Epiphaniae videlicet, & Ascensionis Domini, ideo tamen retentae, quia in his sollempnitatibus perinde ac in aliis, Vigiliae olim sollempnes in Ecclesiis haberentur.

Ex superioribus dictis deducitur, abolitarum Vigiliarum loco non fuisse subrogatum jejunium, ut plerique opinantur, innixi forsitan auctoritati Durandi *in suo Rat. lib. 6. cap. 7. n. 8* utrumque enim, tam jejunium, quam Vigiliis nocturnas praesens Ecclesiae tempori-

bus aequè servatum fuisse, colligitur ex Sancto Ambrosio, qui in *Sermone in Psalmum 109. edit. Rom. de Festo Pentecostes*, commendans exactam Vigiliarum observationem, ait: *Jejunavimus Sabbato, Vigiliis celebravimus, orationibus pernoctantes institimus*, qui Textus refertur etiam à Gratiano *distinct. one 46. cap. nocte*. Eadem veritas comprobari etiam potest ex alio Textu S. Augustini: *In sermone ad Fratres in Eremito*, qui licet supposititius sit, tribuitur nihilominus Auctori, qui floruit saeculo undecimo, ut vult Christianus Lupus, ibi autem haec leguntur: *Scitote Fratres mei, quod antiquitus Patres nostri Fides jejunare consueverunt in Vigiliis magnarum sollempnitatum usque ad noctem*. Eadem veritas demonstratur ex verbis S. Paulini natali *Septimo S. Felicis*, quos refert Guyetus loc. supra cit. minimè officiente textu, qui legitur in *Canone de jejunio cit. distinct. 76.* nimirum - Vigiliam simul, & jejunium celebrari non debere - per jejunium enim, ut ponderat bene Guyetus, non intelligitur ibi actio jejunandi, sed Jejunium Quatuor Temporum, quod dicto Canone cavetur, ne fiat in Vigilia Pentecostes, sed post dictam sollempnitatem, ut modo observatur: Ceterum, priscam esse consuetudinem jejunandi in tali Vigilia, ostendimus etiam in superiori Tomo nostr. *Observ. parte 4.* quo verò jure sit servandum tale jejunium in dicta Vigilia, egregie discutit laudatus Guyetus *cit. lib. 1. cap. 17. quest. 6.*

Reliquum est, ut adnotemus, quod Graeci Profesta appellant eos dies, quibus à nobis Vigiliae nomen appositum est, talia autem Profesta observant dumtaxat in Festis Christo Domino, & B. V. dicatis, videlicet in Natiuitate Domini, Transfiguratione, Natiuitate, Praesentatione, Annunciatione, Hippapante, & Assumptione B. M. in exaltatione, & Processione vivificae Crucis.

II. Gavant. pag. 21. col. 2 n. 3. *Vigilia occurrens in Festo prima Classis.* Inhaerendo verbis Rubricae de Vigiliis *Tit. 6. n. 2.* Declarat

rat

rat Gavantus, quòd si in Vigilia occurrat Festum sollemne primæ Classis, nihil tunc prorsus, neque commemoratio fit de Vigilia, excipitur tamen ab hac Regula etiam juxta prædictæ Rubricæ dispositionem Vigilia Epiphaniæ, in qua si occurrat Festum Duplex etiam primæ Classis, debet de ea fieri Commemoratio, in primis Vesperis, & Laudibus, cum nona Lectione de Homilia, item in Missa cum Evangelio in fine, ita etiam advertit Guyetus *lib. 4. cap. 5. quest. 5.* & etiam Bissus *lit. V. n. 52.*

III. Gavant. eod. n. 3. *Eo Anno, quo Vigilia S. Johannis Baptiste in idu in Festum Corporis Christi &c.* Refert Gavantus, Leonem X. statuisse, ut eo Anno, quo Vigilia S. Johannis Baptiste incidit in Festum Corporis Christi, pridie ejusdem Festi jejunetur, quarta scilicet Feria, quæ tunc incidet in diem 22. Mensis Junii. Idem etiam confirmavit S. R. C. die 24. Septemb. Anno 1638. cujus Decretum datur in nostro Indice Decretorum pertinentium ad Rubricas Missalis sub n. 281. quod quidem Decretum laudavit, & idcirco super hoc expedit Breve Confirmatorium Urbanus VIII. apud Cherubinum in *Bullario Romano Tom. 4. Constit. 152. que incipit: Cum evenire*, edita eodem Anno 1638. 13. Octobris, & refert eam Peyrinus de *Privilegiis Regularium* in fine operis.

Ex quo autem in præfato Decreto habetur, solummodo anticipandum esse Jejunium die antecedenti, nempe Feria 4. prout jejunaretur in ipsa Vigilia, & nullus habeatur sermo de Officio Vigiliæ: hinc subortum est dubium, an occurrente prædicta Vigilia Nativitatis S. Johannis Baptiste in die Festo SS. Corporis Christi, anticipato jejunio ejusdem Vigiliæ in diem 22. Junii ad formam Constitutionis Urbanæ, debeat in Officio diei 22. prædictæ, ejusdem Evangelii nona Lectio recitari, & in Officio, & Missa de eadem fieri Commemoratio; Remissa fuit discussio hujus dubii à SS. Domino nostro Clemente PP. XI. ad Sac. Rit. Congregationem,

quæ die 18. Septemb. 1706. respondendum esse censuit: *Nihil de Vigilia in Officio & Missa præcedendum esse*, quod quidem Decretum approbavit Laudatus Pontifex die 2. Octob. ejusdem Anni, & datur in nostro Indice num. 241.

Mirabitur forsitan quis, & quæret, cur S. C. in hoc casu cum anticipatione jejunii non conjunxerit Commemorationem Vigiliæ, vel potius ejusdem Vigiliæ Officium, si nullum occurrat Festum novem Lectionum, eo modo, quo fieri solet, quando Vigilia aliqua occurrens in Dominica transfertur in Sabbatum præcedens, tunc enim disponit Rubrica Generalis de *Vigiliis n. 2.* quod de prædicta Vigilia ita translata fiat etiam Officium in dicto Sabbato, quod si sit impeditum Officio novem Lectionum, tunc de Vigilia in eodem Sabbato fiat tantum Commemoratio. Hunc quæsito satisfieri posse crediderim, summos Pontifices, Sacramque Congregationem laudabiliter statuisse in dicto Casu anticipationem jejunii, quia decens non videbatur lætitiæ exortam ex magna sollemnitate, & Festivitate Corporis Christi, jejunio temperare, nullam verò statuere voluisse mutationem Rubricæ Generalis VI. circa Officium, vel commemorationem Vigiliæ, de qua ibi præscribitur, ut supra etiam adnotavimus, quòd si occurrat in Festo primæ Classis, nullum in Officio habeat locum, neque etiam Commemorationem, ne sollemnitas minuatur. Hanc igitur Rubricæ dispositionem S. C. immutatam reliquit in prædicto casu, & solummodo anticipationem jejunii optime præscripsit; quia, ut etiam notat Gavantus hoc n. 3. expedit in similibus casibus transferri jejunium in pridianum diem, absque eo, quòd anticipetur, & connectatur cum jejunio Officium Vigiliæ, separari namque possunt unum ab alio; huic doctrinæ nostri Sapientissimi Doctoris, ac Magistri, adstipulatur etiam Guyetus *lib. 2. cap. 5. quest. 1.* ubi alios similes casus adducit; necnon Bissus *lit. V. n. 50. §. 3. & lit. I. n. 6. a §. 1.*

Discuti hic posset quaestio, utrum praeter Vigilias in Calendario expressas, liceat agere Officium de Vigilia alicujus Festi proprii, puta Patroni; Guyetus *lib. 1. cap. 17. quest. 3.* & Billus *l. t. v. n. 50. §. 11.* cum distinctione procedunt, dicentes, quod si usus agendi Officium talis Vigilia fuerit legitime introductus, non erit profecto reprobandus, quia Rubrica Breviarii non tollunt antiquas Consuetudines, ut declaravit S. R. C. & refert etiam Gavantus noster *sect. X. cap. 2. n. 1.* si vero usus recitandi tale Officium non fuit legitime introductus, nullo modo debet continuari, neque de novo introduci. Non loquimur de jejunio, quod unusquisque pro sua devotione poterit observare.

IV. Gavant. pag. 22. col. 1. n. 4. *Ita ut nec de ea Commemoratio fiat &c.* Quando Vigenerit in Adventu, Quadrages. & Quatuor Temporibus, praescribit Rubrica Generalis *supra n. 2.* ut nulla in praedictis Feriis fiat Commemoratio de Vigilia. Rationem hujus dispositionis assignat Gavantus, dicendo, quia pro Commemoratione Vigiliae legi non potest congruenter Homilia post Homiliam Feriae in Officio trium Lectionum, quae eo Casu sunt vel de Scriptura occurrente, ut in Adventu, vel de Homilia, ut in Quadragesima. Verum haec ratio solum probat, quod Evangelium, & tertia Lectio de Vigilia dici non debeat, non autem evincit, quod saltem Commemoratio in Laudibus de Vigilia fieri non posset, sicut interdum de simplicibus Festis, etiam si nona Lectio de eisdem ob justam causam aliquando non legatur, tamen fit Commemoratio in Laudibus. Dicendum ergo erit, ait Lohner *par. 5. Tit. 5.* hoc esse speciale privilegium, aut potius requisitum Vigiliarum, ut si de iis Officium, aut nona Lectio dici nequeat, etiam Commemoratio de eisdem omitti debeat.

Sed huic ponderationi addi posset, non fieri in tali Casu Commemorationem de Vigilia, etiam ex defectu (generaliter loquen-

do) Antiphonae, & Versus, quae resumenda essent ex Feria currenti. Verum cum regulariter ea adhibeantur pro Officio Feriae, hinc desunt pro Commemoratione Vigiliae. Dixi (generaliter loquendo) quia revera tempore Adventus, & Quadragesimae, nec non quando anticipatur Officium, vel Commemoratur Dominicae, pro Commemoratione Vigiliae possent desumi Antiphonae & Versus de Psalterio, in rigore tamen hujusmodi Antiphonae, & Versus dici non possunt propria Feriarum Adventus, & Quadragesimae; idcirco tales Antiphonae, & Versus essent substituta, non vero propria pro Commemoratione Vigiliae. In quatuor vero temporibus Septemb. & quando anticipatur Officium, vel Commemoratio Dominicae, & a Feria IV. Cinerum usque ad Sabbatum sequens inclusive, licet pro Commemoratione Vigiliae posset desumi Antiphona ex Feriis Psalterii, nihilominus quia deficiunt Versus, quorum loco quamvis posset substitui Versus ex Laudibus Dominicae, vel ex Vesperis, ut in Casu multiplicium Commemorationem de Sanctis praescribit Rub. IX. de Commemorationibus n. 3. Attamen cum demandetur, nullam debere fieri in supradictis Casibus Commemorationem Vigiliae in Officio, sed tantum in Missa, nisi aliter a S. R. C. disponatur, eisdem Rubricis inhærere debemus, & nullam substituere Antiphonam, neque Versum. In Missa autem occurrente aliquo Festo fit quidem Commemoratio Vigiliae, quamvis de ea non sit facta Commemoratio in Laudibus, ut videre est apud nostrum Gavant. *Tom. 1. part. 1. Tit. 3. n. 4.* quia cum Vigilia habeat Orationem propriam, & non confundatur cum Oratione Feriae, hinc nulla est ratio omittendi ejusdem Commemorationem in Missa, quae in sola Oratione consistit; at in Laudibus Commemoratio involvit etiam Antiphonam Feriae, quae est designata pro Cantico *Benedictus*, & Versus, qui post Hymnum dicuntur, quae, ut dixi, deberent repeti, si facienda esset Com-

memoratio Vigiliæ, cum semper in tali Commemoratione defumantur Versus, & Antiphona ex Feria tunc currente.

Ex dictis sequitur, Vigiliæ dividi posse primò in eas, quæ non jejunantur, nempe celebrantur sine jejunio, & in eas, quæ jejunantur, ut Rubricistæ loquuntur. Prioris generis in Ecclesia universali sunt tantùm duæ, ut innuimus supra, nempe Vigilia Epiphaniæ, & Vigilia Ascensionis. Posterioris verò generis sunt reliquæ Vigiliæ omnes, quarum supra mentionem fecimus, & quæ, quia annexam habent obligationem servandi jejunium (cujus finis est Carnis mortificatio, ac castigatio, non autem restauratio, ut apud Cardinalem Bona *Rerum Liturgic. lib. 1. cap. 21. §. 6.* notat Zonar.) ideò ad hoc designan-

dum in his Vigiliis Ecclesia adhibet colorem violaceum.

Dividi possunt secundò Vigiliæ in majores, & minores. Majores dicuntur, quæ sub ritu semiduplici (uti Vigilia Epiphaniæ, & Pentecostes) vel omnino sub ritu Duplici (uti Vigilia Nativitatis Domini à Laudibus inchoatur) celebrantur. Minores autem sunt illæ, quæ non nisi ritam simplicis habent.

V. Gavant. pag. 22. col. 1. n. 6. *De partibus Officii Vigiliæ dicemus infra &c.* Effet hîc agendum de ordine servando in Vigiliæ Officio, at quia de hoc loquitur Rubr. 3. generalis sub n. 3. & seqq. & nos cum Gavanto agemus in suis locis, idcirco talis ordo petendus erit, ubi de singulis Horis Canonis loquemur.

De Octavis. VII.

RUBRICA.

- 1 **D**E Octava fit Officium, vel saltem commemoratio (quando aliquo Festo, vel Dominica impeditur) per octo dies continuos. Fit de Octava in Paschate Resurrectionis, in Ascensione Domini, in Pentecoste, in Festo Corporis Christi, in Festis, quibus in Calendario apponitur Octava: item in Festo Dedicationis propria Ecclesia, & in Festo principalis Patroni, & Titularis loci, vel Ecclesia, & in Festis aliorum Sanctorum, quæ apud quasdam Ecclesias, Congregationes, & Religiones consueverunt sollempniter cum Octavis celebrari: nisi illa Festa venerint in Quadragesima, quo tempore omittitur Officium cujuscumque Octava. Quòd si aliquod Festum, quod celebrari solet cum Octava, paulò ante Quadragesimam venerit, & jam per aliquot dies factum sit Officium de ejus Octava, adveniente Quadragesima, nihil amplius fit de ea, nec commemoratio. Et idem servetur de Octavis nondum absolutis, quando supervenit Festum Pentecostes, & dies 17. Decembris.
- 2 In Pascha Resurrectionis, & Pentecostes Officium Octava terminatur in Sabbato sequenti ad Nonam.
- 3 Infra Octavas fit de Festis Duplicibus & Semiduplicibus occurrentibus, ac etiam translatis, ut dicitur infra de Translatione Festorum num. 5. cum Commemoratione Octava: nisi illa Festa sint de sollempnioribus enumeratis in sequenti Rubrica de Commemorationibus, in quibus nulla fit commemoratio de Octava: exceptis Octavis Nativitatis, Epiphaniæ, & Corporis Christi, de quibus fit semper com.

commemoratio, quocumque Festo in illis occurrente. Infra Octavas autem Pascha & Pentecostes non fit de Festo aliquo, etiam principali Patrono, vel Titulari Ecclesia, vel Dedicatione ejusdem, sed transfertur post Octavam. Infra Octavam Epiphania fit tantum de Patrono, vel Titulari Ecclesia, & de Dedicatione ejusdem (non tamen in die Octava) cum commemoratione Octava. Infra Octavam Corporis Christi fit tantum de Duplicibus, non tamen translatis, cum commemoratione Octava, de Semiduplicibus vero infra eam non fit, sed transferuntur post Octavam, ut dicitur in Rubrica de Translatione Festorum. De Simplicibus infra quascumque Octavas occurrentibus fit tantum commemoratio, praterquam in duobus diebus post Pascha & Pentecosten, ut dicitur in sequenti Rubrica de Commemorationibus. De Dominicis infra Oct. occurrentibus fit Officium, ut dictum est supra in Rubrica de Dominicis. Si dua Octava simul occurrant, (ut Octava S. Johannis Baptista & Octava Corporis Christi, vel Octava Patroni, vel Titularis Ecclesia cum alia Octava) quando non erunt celebranda Festa ix. Lectionum, vel dies Dominicus, fiet Officium de digniori cum commemoratione alterius. De die autem Octava cujuscumque Festi, fit totum Officium Duplex cum commemoratione diei infra aliam Octavam. De Festis occurrentibus in die Octava, servetur, quod dicitur in Rubrica de Translatione Festorum.

- 4 Officium de Octava fit cum tribus Nocturnis, novem scilicet Psalmis, & novem Lectionibus, (exceptis Octavis Pascha & Pentecostes, in quibus fit cum uno Nocturno, ut suis locis ponitur) & omnia dicuntur sicut in die Festi, prater Lectiones: quarum prime tres semper sunt de Scriptura occurrente in Officio de Tempore, praterquam infra Octavam Assumptionis B. Maria, in qua singulis diebus posita sunt Lectiones propriae de Canticis Cantorum; aliae Lectiones secundi & tertii Nocturni dicuntur, quae infra Octavam posita sunt. Infra Octavam vero Patroni, vel Titularis Ecclesia, aut alterius Festi, quod in aliquibus Ecclesiis consuevit cum Octava celebrari, si apud illas Ecclesias non habentur propriae & approbatae Lectiones, pro ii. & iii. Nocturno infra Octavam repetantur Lectiones posita in Comuni Sanctorum, si de Sanctis fiat Octava, alioquin Lectiones diei Festi.
- 5 Infra Octavam Officium fit Semiduplex: in die Octava Duplex. In Vesperis infra Octavam omnia dicuntur sicut in secundis Vesperis Festi, & in primis Vesperis diei Octava omnia sicut in primis Vesperis Festi, nisi aliter in propriis locis notetur.
- 6 Infra Octavas non fiunt Suffragia consueta de Sanctis, nec dicuntur Preces ad Primam & Completorium, etiamsi fiat Officium de Dominica, vel Festo Semiduplici. In aliis, quomodo sit ordinandum Officium de Octava, habentur inferius propria Rubrica.